

Hebrew A: literature – Higher level – Paper 1
Hébreu A : littérature – Niveau supérieur – Épreuve 1
Hebreo A: literatura – Nivel superior – Prueba 1

Wednesday 4 May 2016 (afternoon)

Mercredi 4 mai 2016 (après-midi)

Miércoles 4 de mayo de 2016 (tarde)

2 hours / 2 heures / 2 horas

Instructions to candidates

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a literary commentary on one passage only.
- The maximum mark for this examination paper is **[20 marks]**.

Instructions destinées aux candidats

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire littéraire sur un seul des passages.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est de **[20 points]**.

Instrucciones para los alumnos

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario literario sobre un solo pasaje.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es **[20 puntos]**.

נתחו ניתוח סיפורתי אחד מן הטקסטים הבאים :

1.

מכתב מאומברטה לסנדרו

דודי היקר,

שמי אומברטה קיאריני בנוונוטי, ביתו היחידה של אחיך רומולו. מאחר ששמי אינו מופיע בחליפת המכתבים בינך לבין אבי, שראתה אור לאחרונה באיטליה, אני מניחה שאינך יודע על קיומי. אני כותבת לך במידה רבה של היסוס, הואיל ובספרך מופיעות רק תשובותיך לשאלותיו של אבי.

5

לפיכך אינני יודעת אם נוסף על שאלותיו הוא כתב לך דברים שלא התפרסמו בספר. אני נוטה לחשוב שלא, שאם לא כן היית מציין את זה בספר. עם זאת, אינני יכולה לשלול את האפשרות שאבי יידע אותך על קיומי. ייתכן גם ששמי מוזכר ביומנו המצורף למכתבי. אם להיות כנה איתך, ובכוונתי להיות כזאת, אני מקווה שהיומן עוסק אך ורק בו ולא באיש זולתו.

יומנו של אבי נשלח אלי בדואר רשום מהנהלת מכון המחקר של סרנגטי בטנזניה, ארוז בנייר חום עבה, בחבילה שהכילה את חפציו האישיים. בצדה העליון של אריזת היומן היתה רשומה כתובתך, ובצמוד לה צוואה קצרה שכתב שלושה חודשים אחרי הגעתו לאפריקה ושמוענה להנהלת המכון.

10

באיגרת נפרדת הוא מבקש מהנהלת המכון לדאוג, בתיאום איתי, לסדרי העברת ארונו לאיטליה במקרה שימות. לאיגרת היתה צמודה המחאה ריקה, חתומה בידו, למימון ההוצאות השונות הכרוכות בשיגור הארון לאיטליה. בצוואתו הוא הוריש לי את בית הקיץ שלו באמיליה רומנה. את הכספים שבחשבונו בבנק הוא העביר לאמי, למעט סכום כסף לקניית חלקת קבר בבית-העלמין בארצו.

15

במעטפה אחרת מצאתי עשרות רישומים שאבי צייר בתקופת שהותו באפריקה. הוא אייר חיות ונופים, ובעיקר ציפורים מקננות, שרק בדיעבד התברר לי שהן קוקיות. הופתעתי. למיטב ידיעתי, עיסוקו האקדמי של אבי התמקד בכל שנות עבודתו המחקרית בלועסי עשב גדולים ולא בציפורים. ליתר ביטחון עברתי על רשימת פרסומיו המדעיים ולא מצאתי בהם מאמרים על קוקיות.

20

אני משערת שהקוקיות היו תחביב שעסק בו בתקופת שהותו בסרנגטי כדי להעביר את הזמן, אם כי אינני מבינה למה ייחד בלעדית את תחביבו להן ולא לציפורים אחרות. ידיעותי על בעלי כנף אמנם קלושות, ועוד פחות מזה על הציפורים בטנזניה, אבל בצפייה מזדמנת בערוץ נשיונל ג'יאוגרפיק בטלוויזיה נתקלתי בתמונות מרהיבות של ציפורי גן עדן ועופות אחרים, יפים וססגוניים לאין ערוך מהקוקיות.

25

ברישומים של אבי מככבים גם אריות. ליתר דיוק, לביאה אחת וגור קטן, בעיקר הגור, המופיע בכל מיני תנוחות. במיוחד שבה את לבי רישום אחד המראה אותו משתובב עם לביאה, כנראה אמו. צילמתי את הרישומים, ואני מעבירה לך את העתקיהם.

אגב, בין חפציו של אבי היתה גם חבילה של מדריכי רכבות באיטליה מהשנים 1933 עד 1943. אין לי מושג למה טרח לאסוף אותם ולמה שמר עליהם כל השנים הללו. יש דברים שאינני מעזה אפילו לחשוב שאי פעם אבין. מכל מקום, לא צירפתי אותם למכתבי כי לא חשבתי שיש לך עניין במדריכי רכבות ישנים.

30

35 חבילה נפרדת הכילה מחשב נישא ומארז של תקליטורים. לא היו בה בגדים. אני מניחה שהוא ציווה לחלק אותם לכפריים באזור. את התקליטורים העברתי למחלקה לאבולוציה אקולוגית באוניברסיטת רומא. מזכירת המחלקה הודתה לי, אבל ציינה שאין ביכולתם לעשות בהם שימוש מכיוון שהם מכילים חומר גולמי, וכי בכוונתם להמתין עד לקבלת החומר המעובד ממכון המחקר בסרנגטי. המזכירה חתמה את מכתבה בהבעת צער על מותו של פרופ' רומולו בנונוטי.

40 אני חייבת לציין שהמשפט האחרון החסיר פעימה מלבי. חלפו שלושה חודשים מיום קבלת המברק מהנהלת המכון בסרנגטי על היעדרו של אבי. לדבריהם, אזור השמורה נסרק ביסודיות ביבשה ומהאוויר, ולא נמצא דבר שיכול להעיד על גורלו. הייתי מודעת לכך שכל יום שעובר מצמצם את הסיכוי למצוא אותו בחיים. אדם לא יכול לשרוד בגפו תקופה ארוכה כל-כך באזור שורץ חיות טרף כמו הסרנגטי.

צבי ינאי, מאוחר מדי (2009)

ואבי הולך וחורש

הולך וחורש גם בעת מותו.
 גו נטוי מדי
 הוא נזהר מקורות השמים שרק הוא רואה אותן
 מרפין ראשו כבתוך בית נמוך,
 מפנה לאטו שברים מפזרים של כלי חינו. 5

החלל עלול להיות פתוח מדי
 למי שחייו פרוצים ממילא.

כל האדמות מוליכות אליו.

אני מנסה לפנות את הענפים מדרכו,
 ואת הרקב שנגערם משפע העלים. 10
 אך אני רחוקה ממנו מרחק קבוע
 של שלשה ימים.

העקר שישאר על קו הגבעות.
 שלא יפל.
 שיניחו לו הפעם. 15

אסף את מטענו קרוב לגוו,
 כאלו יש באפשרות האדם
 לאסף את כל פריטי חינו אל ילקוט אחד,
 סגור ומוגן.

מירי גלעד, רגע על פני האדמה (2011)